

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város
Ifjúsági koncepciója
2022 – 2026.

Tartalomjegyzék

<u>Bevezetés</u>	3
<u>I. A koncepció szükségessége</u>	4
I./1. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata ifjúságpolitikai alapelvei	5
I./2. Az ifjúsági koncepció célja	5
I./2/1. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata ifjúságpolitikai céljai	5
I./2/2. A helyi ifjúságpolitika általános célkitűzései	6
I./3. Feladatok	7
<u>II. Ifjúsági helyzetkép</u>	8
II./1. Demográfiai helyzet	8
II./2. Az ifjúság egészségi állapotáról	10
II./3. Iskola és ifjúsági védőnők	10
II./4. Működési feltételek	11
<u>III. A gyermekek védelmének rendszere</u>	11
III./1. Gyermekvédelmi tapasztalatok	14
III./2. Prevenációs tevékenység	15
III./3. Pszichológiai tanácsadás	16
III./4. Jelzőrendszer járási szintű működtetése	16
III./5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása	16
III./6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása	17
<u>IV. Közéleti aktivitás-Kultúra -Szabadidő-Sport</u>	18
IV./1. Az ifjúság részvétele Zalaegerszeg város kulturális életében	18
IV./2. Iskolai és diáksport, szabadidő sport	19
IV./3. Egyéb szabadidős tevékenységek	19
<u>V. Diákönkormányzatok</u>	20
V./1. A Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat	20
V./2. A felsőoktatás hallgatói önkormányzat	21
<u>VI. Önkormányzati támogatások</u>	21
VI/1. Az önkormányzat saját szerepének meghatározása, a felelősség kérdése	22
<u>VII. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Ifjúsági Cselekvési Terve 2022-2026. ...</u>	23
<u>VIII. Ifjúsági és ifjúsággal foglalkozó intézmények, egyesületek, civil szervezetek</u>	1
<u>IX. Befejezés</u>	2

Bevezetés

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól az önkormányzati feladat és hatáskörökről szóló II. fejezete 13.§ (1) bekezdésében a kötelezően ellátandó feladatok körébe sorolja az ifjúsági ügyeket.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése 2014. év áprilisában a 48/2014.(IV.17.) számú határozatával fogadta el Zalaegerszeg Megyei Jogú Város 2020-ig hatályos Ifjúsági koncepcióját és cselekvési tervét. Az abban foglaltak az elmúlt közel 8 évben teljesültek, a város ifjúságpolitikája hangsúlyos szerepet kapott, aminek köszönhetően van mire építeni a jelen dokumentumban megfogalmazott prioritásokat, célkitűzéseket és feladatokat. A koronavírus világjárvány miatt egy évvel később került megalkotásra az új koncepció, de ezzel együtt az elmúlt 2021. esztendőben is megvalósultak azok a programok, amire a pandémia mellett is lehetőség volt.

A gyermek a társadalom legkülönlegesebb és legnemesebb értéke, benne körvonalazódik a jövő. Hosszú fejlődés és tanulás útján válik valódi tagjává az őt körülvevő társadalomnak, megismerőjévé és egyben alakítójává a kultúrának, amelybe beleszületett. Az ifjúsági korosztály alkalmazkodik leggyorsabban a felgyorsult gazdasági és társadalmi változásokhoz, ezáltal az ifjúsággal való foglalkozás, tervezés alapvető fontosságú kell, hogy legyen. Ösztönözni kell az aktív szerepvállalásra a fiatalságot, mert ők a társadalom megújító, innovatív és korszerű tudással rendelkező erőforrásai.

Számos példa mutatja, hogy azok a folyamatok, amelyeket véghez viszünk, vagy épp elmulasztunk, már rövidtávon is éreztetik pozitív vagy negatív hatásukat, s azok az erőfeszítések, amelyeket ma megvalósítunk, később sokkal nagyobb feladattól óvhatnak meg minket. Felelősségünk van abban, hogy az ifjúság képviselői élhessenek az Alaptörvényben rögzített jogaikkal, ismerjék és elfogadják a társadalmi együttélésből fakadó normákat, tisztában legyenek kötelezettségeikkel, hogy tisztelettel, szeretettel tekintsenek tradícióinkra, ápolják azokat és átörökítsék a következő generációra. Az idősebb nemzedék feladata és egyben felelőssége is mindez, hogy minden korban bevezesse utódait a társadalom életébe, hagyományaiba, rávezesse a felnövekvő nemzedéket az adott kor által preferált életútra és értékrendre, megismertettesse az együttélés szabályait, viselkedési normáit, a korlátokat és lehetőségeket, bemutassa, hogy melyek azok a tendenciák és megnyilvánulások, amelyeket a társadalom elfogad, s mi az, amit helytelenít, elítél és ezért - szükség esetén - szankcionál is.

A szocializációs folyamat, a személyiség megalapozása alapvetően három szintéren, három dimenzióban történik: a család, az iskola és az egész társadalom közvetítésével.

A mi munkánk gyümölcse az a képesség, amellyel a felnövekvő, új nemzedék alkalmas lesz a saját arcára formálva, igényei szerint alakítani a társadalmat úgy, hogy mindemellett a múlt tiszta értékei tovább hagyományozódjanak és valamennyi korosztálynak legyen benne a maga megfelelőségében megbecsült, emberhez méltó helye.

I. A koncepció szükségessége

A realitások talaján maradván meg kell fogalmaznunk azokat a prioritásokat, amelyek a jövő társadalmi szempontjából alapvető fontosságúak, s amelyek vállalhatóak és vállalandók az utánunk következő nemzedék érdekében. Mivel a törvények nem rögzítik teljesen pontosan az önkormányzatok ifjúsági feladatait, az önkormányzatoknak maguknak kell megfogalmazniuk önmaguk szerepüket és ennek alapján kidolgozni saját koncepciójukat és cselekvési tervüket.

Az ifjúsági koncepció megalkotásának egyik legfontosabb oka, hogy a különböző fejlesztések csak akkor érhetik el céljukat, ha valós helyzetelemzésre épülnek, egységes szemléletű rendszerbe foglalhatóak és a végrehajtás egy tervszerű folyamat eredménye. Különösen igaz ez akkor, ha a rendelkezésre álló erőforrások hiányosak. Ahogy azt dokumentumaiban az Európa Tanács is megfogalmazta, a felnőtt társadalom gyakran igen nehezen képes a fiatalokra, mint felelősségteljes, kötelezettséget vállalni tudó emberekre tekinteni, így fontos, hogy az ifjúsági koncepció megalkotása során ezt a gondolkodásmódot megpróbáljuk megváltoztatni és a prekoncepcióinkat félre tudjuk tenni.

Különösen hangsúlyos ez azért is, mivel a stratégiák, cselekvési tervek akkor lesznek valóban „ifjúságiak”, ha azok megalkotásában és megvalósításában a fiatalok, illetve közösségeik, szervezeteik is aktív szerepet vállalnak. Ezt pedig úgy tudjuk elérni, ha valódi partnerként tekintünk rájuk.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata a törvények betartásával, a helyi rendeletek és közgyűlési határozatok megalkotásával és azok következtetéses végrehajtásával eleget tesz a magasabb rendű ágazati jogszabályokban előírt közfeladatainak, ezek túlnyomó többsége az ifjúság életminőségét, közérzetét, lehetőségeit érinti. Zalaegerszegen ezeken felül a prevenciók tevékenység és a diákképviselő területein sikerült az elmúlt néhány évben példás összefogást generálni az érintettek között.

Az ifjúsági koncepció meghatározza az önkormányzat felelősségvállalásának területeit, azokat az alapelveket, amelyeket a tevékenységek, szolgáltatások fejlesztése során az önkormányzatnak tennie kell, azonban az ifjúsági feladatok ellátása szempontjából elsősorban szolgáltató, s nem közhatalom-gyakorló szervként kell funkcionálnia.

I./1. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata ifjúságpolitikai alapelvei

Az önkormányzatnak támogatnia kell mindazokat a folyamatokat, amelyek a településen zajló ifjúsági munka tervezettségét, összehangolását szolgálják, a településen élő fiatalok valós szükségleteinek, igényeinek felmérésétől a velük és az ifjúsági szakemberekkel, civil szervezetekkel közösen kialakított helyi ifjúsági stratégiák, cselekvési tervek elkészítésén keresztül a fiatalokkal foglalkozó helyi társadalmi szereplők közötti együttműködés megteremtéséig. Támogatni kell a fiatalok és a helyi döntéshozók közötti ifjúsági párbeszédrendszerek megvalósítását. Ennek szellemében szükségesnek tartjuk a fiatalok véleményének megismerését és részvételük biztosítását az őket érintő döntések előtt, azok meghozatalánál és általában a helyi közéletben. Az önkormányzat a területi ifjúságpolitika számos aspektusát csak a fiatalokkal közösen együttműködve képes hatékonyan megvalósítani ezért igényt is tart az ifjúság aktív közreműködésére ifjúsági koncepciója végrehajtási feladatainál.

I./2. Az ifjúsági koncepció célja

Az Európai Unió csatlakozással új fejezet kezdődött Magyarország életében, ez természetesen kihatással volt a fiatalok életére is, különös lehetőségeket adva kezükbe, de egyúttal újfajta kockázatokat is teremtve. Mindez komoly kihívást jelent az ifjúsági és ifjúságsegítő szervezetek számára is városunkban, elsősorban a foglalkoztatás, a családalapítás, a fiatalok esélyegyenlőségének és mobilitásának kérdését szem előtt tartva a megváltozott versenyhelyzetben.

I./2/1. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata ifjúságpolitikai céljai

A jelen koncepció az ágazati szabályozások és feladatkijelölések mellett ajánlásokat megfogalmazva az egyén és a társadalom élete szempontjából egyaránt fontos relációk megjelenítésével szolgálja a települési ifjúsági munka eredményességét, hatékonyabbá tételét. Az ifjúsági stratégiában és az azt megvalósítani hivatott cselekvési tervben vissza kell köszönnie az önkormányzat fiatalokról alkotott világlátásának, a fiatalok társadalomban elfoglalt helyéről alkotott gondolkodásmódjának.

Az önkormányzat speciális eszközeivel és erőforrásaival biztosítja azokat a feltételeket, szervezeti és működési formákat, amelyek eredményeképpen – a szülőföld iránti érzelmi kötődésen túl – a város lehetőségeket, perspektívákat mutat fel a fiataloknak, hogy így minél több fiatal tudja tudatosan felépíteni személyes jövőképét Zalaegerszegen.

Célunk, hogy a fiatalok olyan támogatásokban részesüljenek, amelyek segítik őket abban, hogy egyéni és közösségi szinten egyaránt boldoguljanak és egyúttal képesek legyenek az aktuális társadalmi és gazdasági kihívások megválaszolására is.

A városban felnövekvő fiatalok felnőtté válásának folyamata támogatásában az alábbi értékelve a hangsúlyosak:

- az ifjúsági korosztályok és közösségeik érvényesülésének elősegítése, megerősödésének támogatása, a működéshez szükséges infrastruktúra megteremtése
- közösségi terek, ifjúsági információs és tanácsadó tevékenységek és szolgáltatások, a fiatalok segítése egyéni és kollektív jogaik érvényesítése érdekében
- a generációk egymás iránt érzett felelős gondolkodása, felelősségtudata
- minden fizikai és társadalmi speciális bánásmódot igénylő állapot integrált kezelése, az esélykülönbségek mérséklése
- a helyi közösség értékeinek elfogadása, vállalása, városunk történelmi, természeti és kulturális hagyományainak ápolása, tovább örökítése
- a tanulás mint lehetőség, mint jog és kötelesség, és mint a társadalmi integráció eszközének hangsúlyozása
- összhang biztosítása más átfogóbb stratégiákkal, koncepciókkal és ágazati tervekkel

I./2/2. A helyi ifjúságpolitika általános célkitűzései

1. A gyermekek és fiatalok testi és mentális egészségének, zavartalan fejlődésének biztosítása
2. A megfelelő mikrokörnyezet, az otthon kialakításának elősegítése
3. A gyermek- és ifjúságvédelmi szolgáltatások és intézkedések, valamint a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása
4. A korosztályt kiszolgáló intézmények megtartása és fejlesztése
5. A korszerű tudás, szakmai végzettség megszerzésének segítése, az érvényesülési lehetőségeket erősítő képességek, kompetenciák kialakítása
6. Munkahelyek teremtése, a foglalkoztatás, a munkaerő-piaci integráció elősegítése
7. A kulturált szabadidő eltöltés feltételeinek javítása
8. Egészséges életmód preferálása, egészségfejlesztés
9. A környezettudatos magatartás kialakítása
10. A város ifjúságmegtartó erejének fokozása
11. Az ifjúság gyermekvállalási, családalapítási hajlandóságát segítő intézkedések továbbfejlesztése

12. A fiatalok aktív közéleti szerepvállalása és érdekérvényesítésük erősítése, kölcsönös partneri viszony kialakítása a felnőtt társadalom és az ifjúság között
13. A haza iránti kötődés és a magyarságtudat erősítése
14. Hozzájárulás a fiatalok társadalmi problémáinak megoldásához

Az ifjúsági terület sokrétű feladatokat ad az önkormányzatnak, annak intézményeinek, valamint társadalmi partnereinek. A fiatalok intézményi, valamint döntéshozatali folyamatokba való betekintésének elősegítéséhez szükség van olyan kapcsolódási pontokra, amelyeken keresztül az adott településen élő fiatalok becsatlakozhatnak ezekbe a folyamatokba. A kapcsolódási pontokhoz tartozó referenseken, szakreferenseken keresztül a fiatalokban erősíteni kell a partnerséget, a felelősséget és annak tudatát, hogy joguk van beleszólni az őket érintő helyi ügyekbe. Fontos az egyeztetések, az előkészítési és végrehajtási folyamatok, illetve az elért sikerek kommunikálása, megerősítve a fiatalokban azt, hogy érdemes és eredményes az őket érintő intézkedések döntési mechanizmusaiban részt venniük.

I./3. Feladatok

- gyermek- és ifjúságvédelem: egészséges életmód, prevenciós programok, képzések, szociális problémák, deviancia, mentálhigiénés jelzőrendszer stb.
- ifjúsági intézmények: a településen működő ifjúsági, ifjúságsegítő intézmények, szolgáltatások és szervezetek lehetőségei, működési feltételek, az önkormányzat és a közszféra ifjúsági intézményei, civil közösségek közti folyamatos koordináció, intézmények viszonya a fiatalokhoz
- ifjúsági szervezetek, érdekérvényesítés: érdekvédelem, érdekképviselési rendszer, ifjúsági közéletiség, iskolai diákönkormányzatok, gyermek- és diákjogok

II. Ifjúsági helyzetkép

II./1. Demográfiai helyzet

Állandó lakosok száma

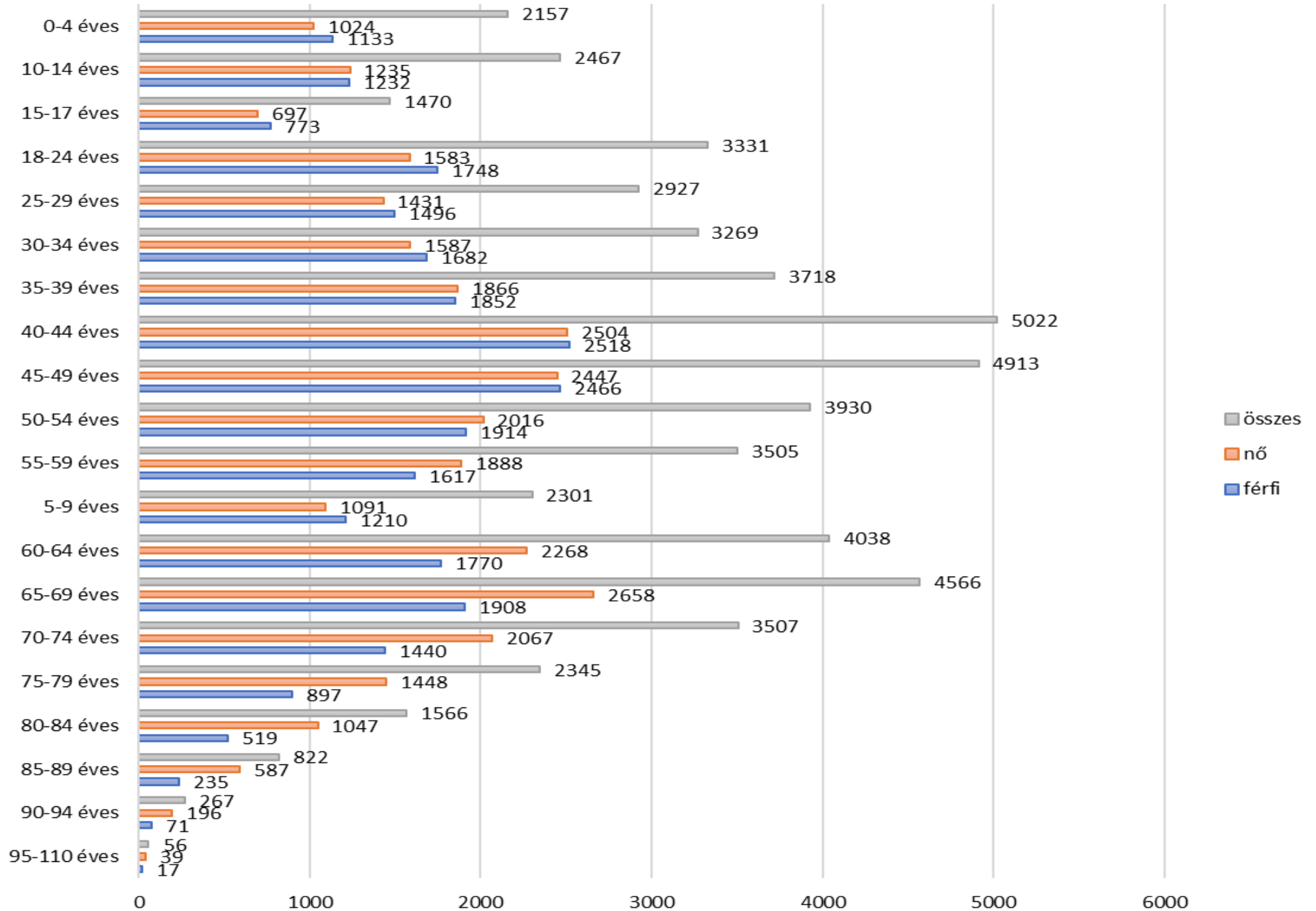
Életkor (2021. január 1.)	Férfi	Nő	Összesen
0-14	3575	3350	6925
15-18	1014	936	1950
19-25	1776	1611	3387
26-35	3278	3101	6379
36-45	4582	4606	9188
46-55	4133	4246	8379
56-65	3469	4390	7859
66-75	3120	4422	7542
76-	1551	3017	4568
Összesen	26498	29679	56177

A 0-18-év közöttiek aránya

állandó népesség száma 2021.01.01.	56177	%-a
állandó népességből a 0-2 évesek	1235	2,2%
állandó népességből a 3-5 évesek	1404	2,5%
állandó népességből a 6-14 évesek	4286	7,6%
állandó népességből a 15-18 évesek	1950	3,5%

Zalaegerszeg MJV népességnyilvántartása 2021

Korfa 2020

II./2. Az ifjúság egészségi állapotáról

A védőnők hallásszűrést, látásélesség és színlátás vizsgálatot végeznek, egészségnevelési programokat tartanak az intézményekben a következő témakörökről: tisztálkodás, helyes fogápolás, balesetmentes közlekedés, helyes testtartás, egészséges táplálkozás.

Az általános iskolai tanulók, középiskolások körében az iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálat rendszeresen elvégzi a tanulóifjúság egészségi állapotának felmérését és a szükséges szűrővizsgálatokat, valamennyi oktatási-nevelési intézménybe járó gyermek részéről iskolafogászati ellátásban, ezenfelül egészségnevelési foglalkozásokat tartanak iskolai védőnők, egészségügyi szakemberek vezetésével a következő témákban: védőoltások, személyi és környezeti higiéné, serdülőkori változások, helyes táplálkozás, párkapcsolat, fogamzásgátlás, szennvedélybetegségek, önismeret-társismeret, egészséges életmód.

A leggyakoribb betegségcsoportok közül az elhízás, a szem fénytörési hibái, az asztma, a mozgásszervi betegségek, tartáshibák, az allergiás és légúti betegségek fordulnak elő a leggyakrabban. A beteg gyermekből könnyebben válhat beteg felnőtt, tehát ezeken a területeken még inkább szükséges a megelőzést szorgalmazni.

Az elhízás oka a genetikai tényezők mellett az egészségtelen táplálkozás és mozgásszegény életmód, az autók térhódításával még az iskolába is kocsival viszik a diákokat. Nem lehet eleget beszélni a mozgáskultúra fontosságáról, vissza kell hozni a gyermekek életébe a mozgás örömet, hogy az fontosabb legyen a számítógép és a TV használatánál. Ezt a célt szolgálja a mindennapi testnevelés, a gyermekek úszásoktatásának kiterjesztése is. A magyar étkezési szokások, bár változóban vannak, nem korszerűek. A kínálatot ugyan az egészséges táplálékok szélesebb választékával javították, de a diákok erre, a gyakran nem vevők. Ez azt jelenti, hogy még többet kell a felvilágosító tevékenységgel foglalkozni, bevonva a családi környezetet is.

II./3. Iskola és ifjúsági védőnők

Az általános és középfokú oktatási intézményekben az iskolaorvossal, a védőnőkkel, házi orvosokkal, szakrendelésekkel, gyógytornászokkal biztosítják a prevenciót. Az iskola-ifjúság-egészségügyi szolgálat a 3-18 éves korosztály, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző jellegű iskola-egészségügyi ellátását végzik, részt vesznek az iskolaorvosi szűrésben, védőoltások megszervezésében, s végeznek sportversenyeket megelőző vizsgálatokat. Az iskola és ifjúság-egészségügyi szolgálat a tanév folyamán minden oktatási intézményben előzetes egyeztetés, megbeszélés után véleményezi az

iskola egészségnevelési programját, annak megvalósításában aktív részt vállal, mivel alapfeladatának tekinti a tanulók helyes egészségmagatartásának kialakítását.

II./4. Működési feltételek

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít az egészségügyi alapellátás működtetésére, célja az ellátórendszer infrastruktúrájának fejlesztése, az alapellátási szolgáltatók szolgáltató szerepének megerősítése, minőségének javítása. Az egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztésének célja az alapellátás megerősítése azért, hogy a rendelkezésre álló infrastruktúra segítse elő az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket, erősítse a háziorvos „kapuóri” szerepét. Megtörtént a területi védőnői szolgálat informatikai rendszerének fejlesztése, minden területi védőnő a saját gépén végzi az adminisztrációs feladatait, minden iskolába került számítógép Stefánia védőnői programmal, így az iskola-védőnők egységes rendszerben dolgoznak. *(forrás: Beszámoló az Egészségügyi Alapellátási Intézmény 2019. évi szakmai munkájáról)*

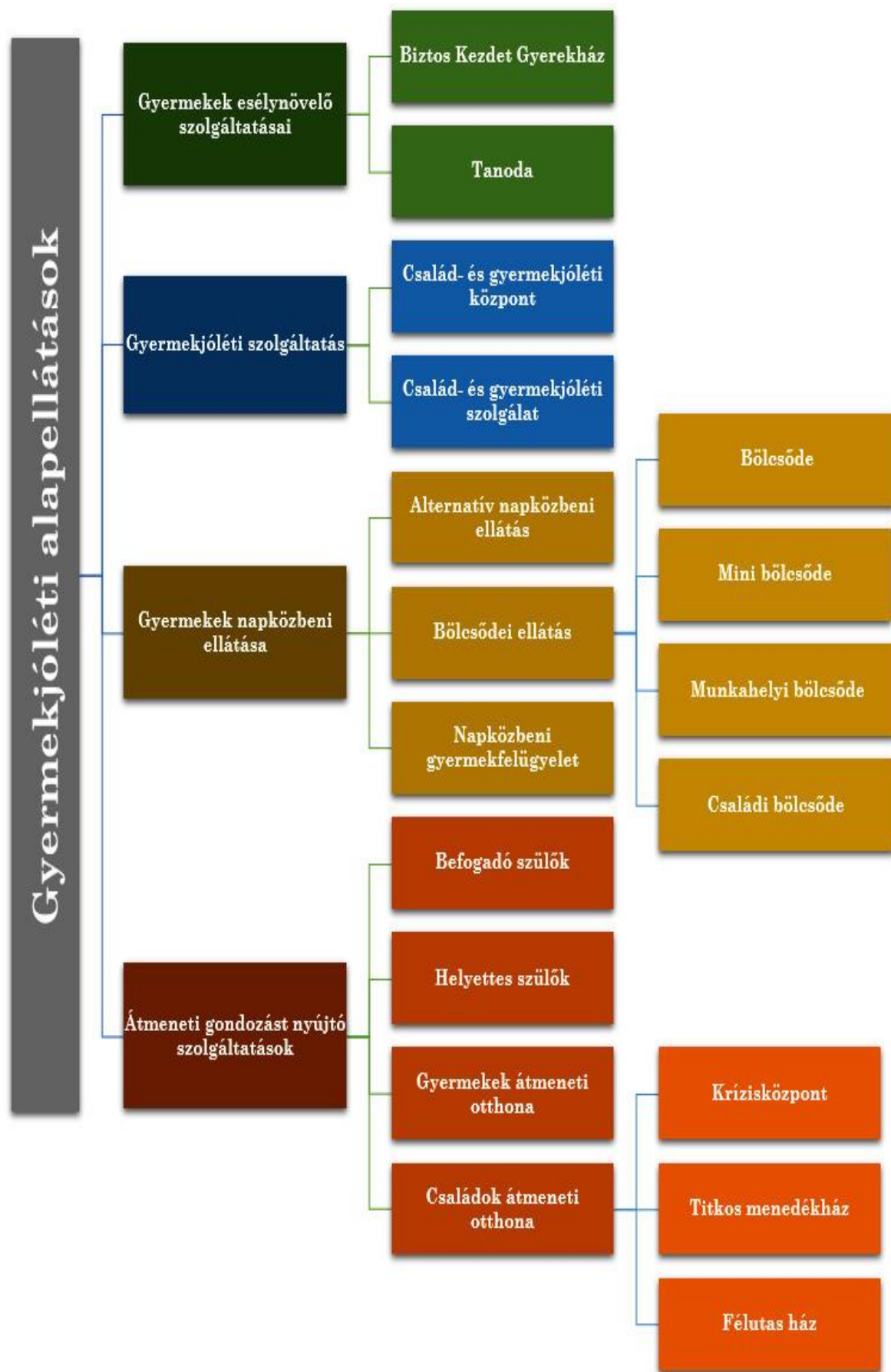
III. A gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló (1997. évi XXXI. törvény) alapján a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás természetbeni ellátás formájában is nyújtható pl. az általános iskolás gyermekek tankönyv- és tanszerellátásának támogatása, a tandíj, egészségügyi szolgáltatásért fizetendő térítési díj, illetve egyéb ellátás kifizetésének átvállalása útján. A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások körébe tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsődei ellátás, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) és a gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona). A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések elrendelése a gyámhivatal hatáskörébe tartozó feladat. A gyermekjóléti rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el az egészségügyi szolgáltatást nyújtók (háziorvos, védőnői szolgálat), a családsegítő szolgáltatók, a köznevelési intézmények, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, egyházak és alapítványok. A gyermek családban történő

nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekjóléti jelzőrendszerben közreműködő személyek, szolgáltatók, intézmények, hatóságok kötelesek egymással együttműködni, egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Gyermekjóléti alapellátások

III./1. Gyermekvédelmi tapasztalatok

A területünkön működő gyámhivatalok, polgármesteri hivatal, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat a veszélyeztetett gyermekek védelembe vételével, ideiglenes vagy átmeneti nevelésbe vételével kapcsolatban, valamint az elhelyezés helyére történő szállítás során együttműködnek a Zala Megyei Rendőr-Főkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnmegelőzési Alosztály munkatársaival.

A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a drogfogyasztásnak leginkább kitett réteg a 20-24 éves korú férfiak csoportja. A „dizájner” drogokat használók a fiatalabb korosztályhoz tartoznak, de egyre fiatalabb korosztály válik áldozatává ezeknek a szereknek. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a tényleges drogfogyasztók a hatóság látókörébe kerültek számának akár a tízszeresét is kitehetik. Zalaegerszeg területén a Zala Megyei Szent Rafael Kórház Drogambulancia, valamint a Kiút Drogellenes Alapítvány végez drogfogyasztók és drogbetegek kezelésével kapcsolatos tevékenységet. Zalaegerszegen a marihuána használata jellemző leginkább, ezt követi az amfetaminokat használók köre, ezen kívül gyakori az egyes szerek (extasy, speed, kokain, marihuána) váltogatása, esetleg együttes használata, de a kokaint használók száma is emelkedett az utóbbi években. A napi használók aránya is jelentős, de még mindig többségben vannak az alkalmasszerűen fogyasztók, ill. kipróbálók. Jellemző a különböző fantázianevű, illetve úgynevezett party-drogok, „dizájner” drogok terjedése, amely a jogalkotókat is sürgős lépésekre serkentette.

A drogprevenció rendkívül fontos feladat, a folyamatosan zajló megelőző munka résztvevői az ifjúságvédelemmel foglalkozók, a drogambulancia munkatársai, a rendőrség, az önkormányzat illetékesei, a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ, az iskolai védőnői hálózat, illetve az ifjúsági kortárs-segítők is.

A városi közbiztonság megerősítése, a közterületi bűnözés megelőzése a Zalaegerszegi Polgárőr Egyesület a Rendért Polgárőr Egyesület és a Bazitai Polgárőr Egyesület fontos célkitűzése. Az „Egy iskola egy polgárőr” mozgalom eddigi sikeres tapasztalatai azt mutatják, hogy szükséges a program folytatása és fejlesztése. E program keretein belül rendszeresen szerveztek általános iskolások és óvodások számára közlekedési és bűnmegelőzési képzéseket, programokat annak érdekében, hogy játékos formában közlekedési eszközökkel sajátíthassák el a közlekedési szabályokat.

A Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal életre hívásával is az volt az elsődleges cél, hogy az érintettek üljenek le közösen és konszenzus útján dolgozzák ki azokat a formális, szervezeti kereteket és tartalmi összetevőket, amelyek a gyermekekért, és a fiatalokért végzett együttes

erőfeszítések alapját képezik. A Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal mára 35 szervezet részéről, közel 70 tagot számlál, a szereplők között ott vannak az egyházak képviselői is.

(2021. Tájékoztató a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról)

III./2. Prevenációs tevékenység

A gyermeknevelés elsődleges színtere a család, a társadalom, az intézmények, szervezetek és a hatóságok a nevelés külső feltételeit biztosíthatják, azonban nem tölthetik be a család szerepét, nem korlátozhatják a szülői jogokat és nem feladatuk a szülők kötelezettségeinek átvállalása sem. Az utólagos „terápiák” mindig fájdalmasabbak és sikerük is kétségesebb. Ezért legfontosabb teendő a válsághelyzetek kialakulásának megelőzése: a mintákra legfogékonyabb gyermekkorban kell kialakítanunk az egészséges, szenvedélyektől és veszélyektől mentes életvitel igényét, a normakövető magatartást. A munka során célszerű a 0-14 évesig tartó gyermek- és az idősebbeket érintő ifjúságpolitikát külön-külön kezelni, hiszen a gyermekkorban kell lehetőség szerint a problémák kialakulását megelőzni!

A fentiek érdekében a már jól bevált Veszélyvágta program témakörei a büntetőjog, a drogprevenció, az internet veszélyei, a baleset-megelőzés, az áldozatvédelem, az egészségprevenció, a gyermekjóléti szolgáltatások stb.

A kortárssegítő képzés a Zala Megyei Rendőr-Főkapitányság és Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata közös programja, melynek során évi 25-30 középiskolás fiatal vesz részt 4-7 napos bűnmegelőzési képzésen, majd képzésük után 1-3 éven keresztül segítik a rendőrség bűnmegelőzési tevékenységét önkéntes munkájukkal.

A gyermekvédelmi jelzőrendszerben együttműködik a bűnmegelőzésben érintett állami és civil szervezetekkel a Zalaegerszegi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum is.

A Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ az általa működtetett észlelő- és jelzőrendszerrel már önmagában is a megelőzés megtestesítője, hiszen az idejében érzékelt problémák orvoslása akár súlyosabb krízishelyzeteket, szigorúbb hatósági intézkedéseket előzhet meg. Az intézmény kiterjedt tevékenységi köréből kiemelkedik az utcai és a lakótelepi csellengések megelőzése, amit többek között a fiatalokat érdeklő hasznos és szabadidős programkínálatok biztosításával tudnak elérni.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység kötelező jelleggel 2018. szeptember 1-től új elemként jelent meg a család- és gyermekjóléti központok szolgáltatási körében, mely szerint feladatuk segíteni a gyermek, a tanuló beilleszkedését, tanulmányi kötelezettségének teljesítését, feltárni a beilleszkedést és tanulmányi kötelezettség teljesítését akadályozó tényezőket, s kiszűrni a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének forrását.

2018-ban a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység előkészítését végezte Zalaegerszeg járás köznevelési intézményeiben, melynek keretében szükségletfelmérést végeztek és együttműködési megállapodásokat kötöttek a köznevelési intézményekkel.

III./3. Pszichológiai tanácsadás

2020-ban a pszichológiai tanácsadások száma 586 volt, amely csökkent az előző évhez képest. A szociális segítőmunkához kapcsolódó speciális szolgáltatás biztosítására a szakemberek közti előzetes konzultáció, a családdal való időpont egyeztetés, illetve a szakmai protokoll szerinti írásbeli kérelem alapján kerül sor. A pszichológiai tanácsadás kiemelt területei gyermekek esetében a magatartászavarok, érzelmi elakadások feldolgozása, családi diszharmóniából fakadó szomatikus tünetek kezelése, válás, gyász, iskolai erőszakot átélt gyermekek segítése, életvezetési tanácsadás.

III./4. Jelzőrendszer járási szintű működtetése

A Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ jelzőrendszeri tanácsadója fogadja és összegzi a szolgálatoktól érkezett jelzéseket. A visszajelzés tartalmazza a megtett intézkedést (családlátogatás, célzott beszélgetés rövid összefoglalása, esetkonferencia).

III./5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A gyámhatóság kötelezheti a szülőt és a gyermeket, hogy a nevelési-oktatási intézményben kialakult konfliktushelyzet kezelése érdekében jelenjen meg iskolapszichológusi vizsgálaton, illetve vegye igénybe a konfliktuskezelést segítő szolgáltatást. A konfliktuskezelő szolgáltatást a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ biztosítja, de a köznevelési intézményekben nem teljesen megoldott az óvoda-, iskolapszichológus igénybevételének lehetősége.

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 29. § (1) bekezdése szerint az Nkt. 18. § (2) bekezdés h) pontja szerinti iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás feladata a pedagógiai szakszolgálati intézményben a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pszichológusok munkájának összefogása és segítése, melyet az iskola- és óvodapszichológus feladatok koordinátora lát el. Jelenleg a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat zalaegerszegi tagintézményben az előző évi 4 fővel szemben 2,5 fő pszichológus dolgozik, így az EMMI rendeletben meghatározott koordinátori feladatok ellátására még nagyobb szükség lenne. Ha megvalósulna legalább 1 fő óvodapszichológus

foglalkoztatása a zalaegerszegi óvodai köznevelési rendszerben, az nagyban segítené az óvodapedagógusok szakmai munkáját.

A gyermekvédelmi tevékenység ellátását az Nkt. nem köti pedagógus végzettséghez, a feladat az óvodavezető irányítása mellett pedagógiai asszisztenssel is ellátható. A pedagógiai asszisztensek száma jelenleg elégséges az önkormányzat által fenntartott óvodai intézményrendszerben ezen feladatok ellátására.

III./6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

A bűnmegelőzés feladata és célja, hogy egy adott településen az optimálishoz közelítsen a közbiztonsági helyzet, vagyis a lehető legkevesebb bűncselekmény és szabálysértés történjen, s növekedjen a felderített ügyek száma, növekedjék a lakosság biztonságérzete.

A bűnmegelőzés legfontosabb szereplői a rendőrök mellett a polgárőrök, a közterület-felügyelők, vagyonőrök, a kisebbségi önkormányzatok, a védőnők, a pedagógusok, a házi- és szakorvosok, a gyermekvédelem szakemberei, a szociális szakemberek, a családsegítők, a szociális és egészségügyi ellátó rendszerben, az alkohol- és drogmegelőzésben és kezelésben dolgozók, valamint a kortárssegítő fiatalok. Az ifjúság körében végzett bűnmegelőzési tevékenységben a Zalai Ifjúsági Bűnmegelőzési Egyesület és a Zalai Bűnmegelőzési Kortárssegítő Klub egyaránt fontos szerepet vállal, ezen túl a polgárőr egyesületek mellett több bűnmegelőzést célzó civil szervezet is működik, mint pl. a „Rendért” Zalai Közbiztonsági és Polgárőr Egyesület, a Zalaegerszeg Városi Közbiztonsági Polgárőr Egyesület.

Az ifjúságvédelem, az általános prevenció területén legfontosabb partnerek a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ, a rendőrség bűnmegelőzéssel foglalkozó szakemberei, az iskolai védőnői hálózat. A törvény nem írja elő ifjúságvédelmi felelősök alkalmazását, de szerencsére majdnem minden köznevelési intézményben van, aki ellátja ezt a feladatot is.

A „Veszélyvágta” bűnmegelőzési, közlekedésbiztonsági, drogprevenciós és egészséges életmódra nevelési elemeket tartalmazó, évtizedes hagyománnyal rendelkező, a tanéven átívelő komplex prevenciós programsorozat minden évben megszervezésre kerül, de sajnos 2020-ban és 2021-ben a koronavírus világjárvány miatt elmaradt, a szociális és segítő szervezetek bemutatkozását segítő „Őszi Kavalkád” rendezvény megszervezését a koronavírus világjárvány miatti veszélyhelyzet szintén nem tette lehetővé. Ugyancsak a koronavírus világjárvány okozta veszélyhelyzet miatt a Zalaegerszegi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) és a Zalai Bűnmegelőzési Kortárssegítő Klub 2020-ban nem tudta ellátni feladatát. A Zala Megyei Rendőr-főkapitányság és Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Bűnmegelőzési Tábora 2020. nyarán viszont megszervezésre került, előadások, gyakorlati foglalkozások,

csoportfoglalkozások, szituációs játékok szerepeltek a programok között.

Az Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó "Iskolarendőr" program keretében 2 fő rendőrtiszt szolgálatot lát el Zalaegerszeg köznevelési intézményeiben, akik a fiatalok részéről/sérelmére felmerült jogsértésekről Zalaegerszeg Rendőrkapitányság bünyügyi vezetését tájékoztatják, a szükséges intézkedéseket megteszik, az iskolákban bűnmegelőzési tanácsadást, oktatást végeznek a tanulókkal szorosabb, közvetlenebb kapcsolat kialakítása érdekében.

Megállapítható, hogy Zalaegerszegen a prevenció tevékenység javuló tendenciát mutat, ami köszönhető Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata erősödő szerepvállalásának és a társszervezetek munkájának egyaránt.

IV. Közéleti aktivitás-Kultúra -Szabadidő-Sport

IV./1. Az ifjúság részvétele Zalaegerszeg város kulturális életében

Zalaegerszeg város **kulturális kínálati palettáján** számos kulturális intézményt és rendezvényt találunk, amely célközösségként a fiatalokat szólítja meg, mint pl. a 2 nagy fesztivál, a Keresztury VMK kulturális, zenei rendezvényei, a Griff Bábszínház, az ART Mozi, a Hevesi Sándor Színház, a Városi Hangverseny- és Kiállítóterem programkínálatai, a különböző könnyű- és rétegzenei koncertek, képzőművészeti tárlatok, nyári színházi produkciók. Kétévente kerül megrendezésre a tehetségkutató „ZEGASZTÁR” összművészeti vetélkedő, ahol a tehetséges fiatalok a városi televízióban is nyilvánosságot kapnak. Különös fontossággal bír a hagyományörzés a tánckultúra területén a Zalai Táncegyüttes révén. Kiemelkedő a társastánc klubok (Gála, Albatrosz, Press Dance) tevékenysége és a hazai és nemzetközi megmérettetéseken kiváló eredményeket elérő utánpótlás csoportok szereplése.

Jelen koncepció célja: a fiatalok kulturális igényszínterének emelése, a minőségi szórakoztatás (színház, igényes zenei programok) térhódításának erősítése, többgenerációs családi (közös) programok szervezése, a programok hatékony marketingje, a városi ifjúsági rendezvények támogatása. A fentiekkel talán el lehet érni, hogy a fiatalok szabadidejük, közösségi életük legalább egy részét ne a virtuális portálokon éljék. Mindezt segítheti a város költségvetése ifjúsági célú sorainak megtartása, a fiatalok programjainak támogatása.

A fiatal generáció maga is alakítója a város kulturális életének, elindító és gyakran szervezői különböző kulturális rendezvényeknek. A felsőoktatási intézmények hallgatóságát is éppen a kultúra és a színvonalas szórakozás igénye kovácsolja össze.

IV./2. Iskolai és diáksport, szabadidő sport

Az iskolai és diáksport helyi és körzeti szintű versenyeinek finanszírozásához való hozzájárulásban, az ehhez szükséges létesítmények működtetésének biztosításában is fontos szerepet játszik az önkormányzat. Köznevelési intézményeinkben a testnevelés és a tanórán kívüli sporttevékenység feltételei többnyire adottak, sőt az elmúlt évek felújítási programjai az iskolai és főleg az óvodai sportlétesítmények terén minőségi javulást eredményeztek, hiszen az óvodáink legtöbbször már megépültek a szabadtéri ovi sportpályák.

A diákolimpiai versenyrendszer hatékony működtetése napi együttműködést igényel a köznevelési intézmények különböző fenntartói és az önkormányzat szakosztálya között. A vízhez szoktatás, úszásoktatás feltételeit a hamarosan elkészülő új fedett uszoda 10 pályás 50 méteres medencéje és tanmedencéje minden bizonnyal évtizedekre tudja biztosítani.

A tanulók mozgáshiányának pótlása, mozgáskészségeinek, koordinációs és kondicionális képességeinek fejlesztése, a különböző sportágak, valamint a testnevelési és sportjátékok alapelemeinek elsajátíttatása, az egészségkultúra, a mozgásos cselekvéskultúra, a rendszeres testedzés iránti igény felkeltése az iskolai testnevelés és sport legfontosabb feladata.

Nagyszerű kezdeményezésként indult el 2017-től Zalaegerszegen az ország legnagyobb sportfesztiváljaként a Restart Fesztivál, számtalan sport kipróbálási lehetőséggel, sportversenyekkel, ismeretterjesztő előadásokkal, az egészséges táplálkozás népszerűsítésével is támogatva a zalaegerszegiek örömteli és egészséges életvitelhez szoktatását.

Prioritást élvez az önkormányzat anyagi áldozatvállalása az Ifjúsági és Sportcentrum sportpályái használatának díjmentes biztosítására az egészséges életmódra nevelés céljából, ugyancsak segítik a mozogni vágyók sportolási lehetőségeit az elmúlt 6 évben örvendetesen nagyszámban létesült műfüves vagy multifunkcionális szabadtéri sportpályák, a Vizslaparkban a modern felületborítású futókör és a 4 street workout pálya (Ifjúsági és Sportcentrum, Vizslapark, Parkerdő és a Sportcsarnok mögött).

IV./3. Egyéb szabadidős tevékenységek

A szabadidő eltöltésének egyik jellemző formája az otthoni kikapcsolódás, elsősorban a számítógép, okos-telefon, internet, s egyre kisebb mértékben a tévénézés. Előbbiek mára már nem csak az ifjúság szabadidő eltöltésének kellékei, hanem nappaluk és gyakran éjszakájuk részei, nem kevés fiatalnál már káros módon, függőségi szinten. S miközben a gyermek, a fiatal a neten, a különböző fórumokon úgymond virtuális közösségi életet él, valójában elszigetelődik, elmagányosodik a tényleges fizikai világban.

Megjelenik a többnyire lakótelepekre jellemző, a közös lakóhelyből eredő, konkrét célok nélküli, unaloműzés funkciójú együttlétek valóságképe is, amelyet sokan korunk jellegzetes szubkultúrájaként definiálnak. A kortárs csoportok hatása itt rendkívül erős és a megfelelő kontroll hiányának veszélyét rejt magában, s így ezek az „ifjúsági közösségek” sajnos gyakran deviáns magatartásformák forrásai is lehetnek.

A komolyzenei koncertek népszerűsége sajnos – talán a korosztály jellemzőiből adódóan is – alacsony, viszont nőtt a színházi előadások ifjúság által történő látogatottsága. Általában tapasztalható, hogy a művészetek, a kultúra iránti igény az ifjúság körében inkább afféle rétegérdeklődésként jelenik meg.

V. Diákönkormányzatok

V./1. A Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat

Városunkban 2005. év őszén kezdte meg működését a Zalaegerszegi Városi Diákparlament, majd a Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat. Az évente összehívott diákparlament által titkos szavazással választott diák-polgármester, általános és középiskolai alpolgármester, jegyző és a képviselőtestület közösségi tevékenységének kereteit a saját maguk által kidolgozott és elfogadott SZMSZ-ben biztosítja. A DÖK összefogja, szervezi a város állandó és nappali (nem itt lakó, de itt tanuló) ifjúsági populációjának programjait, hol segítőként, gyakrabban kezdeményezőként is fellépve. A programok szervezésén túl a DÖK az ifjúsági érdekérvényesítés letéteményese is, közvetítő kapocs az ifjúság szükségletei és igényei oldaláról az ifjúsági szakma szereplői és a döntéshozók felé, s így eredményesebben képes megjeleníteni a fiatalok érdekeit. A városi diákönkormányzat eredményessége láthatóan visszahat az intézményi diákönkormányzatok munkájára és súlyára is: a demokratikus formák, a közéletiség fiatalokra adaptált formációjaként mintát mutat a majdani felnőtt szerepekre való felkészüléshez. Az évente megújuló Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat működését, a kapcsolattartást és információáramoltatást a döntéshozók és a diákönkormányzat között az önkormányzat részéről elsősorban az ifjúsági szakreferens segíti és végzi.

2010-ben került elindításra a Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal PIKNIK program: tartalmaz előadások, komoly viták, éves számvetések és tervezések színtere, ahol a kerekasztal munkája kellő médianyilvánosságot is kap. A rendezvényen jelen vannak a kerekasztal tagjai, a városházi képviselők közül többen, a fiatalok képviselői, valamint a különböző szakterületekről előadóként, illetve tanácskozási joggal meghívottak. A program a legkiemelkedőbb éves

ifjúsági fórum, ahol a fiatalok és a velük bármely relációban foglalkozók legtágabb köre van együtt jelen, éppen ez adja meg ifjúság szakmai jelentőségét és rangját.

V./2. A felsőoktatás hallgatói önkormányzat

A zalaegerszegi felsőoktatás létszámadatai a koncepció aktualizálásának idején: Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központ: 563 fő, Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Zalaegerszegi Képzési Központ: 382 fő. Összesen 945 hallgató, közülük 2021. év szeptemberében első éves: 272 fő. Kollégiumban lakik 296 fő (ebből PE 78, PTE 218 fő), bejáró és albérletes 289 fő, a többiek zalaegerszegi állandó lakosok.

Minden intézményben működik külön-külön Hallgatói Önkormányzat. A Zalaegerszegi Egyetemisták Egyesülete a két intézmény (PE ZEK, PTE ETK ZKK) hallgatói önkormányzatait fogja össze. Elsődleges célja az, hogy közös programokat szervezzen a diákoknak (pl. gólyatábor, gólyaavató, gólyabál, diáknapok, sportesemények stb.).

A helyi két intézményben közel 1000 hallgató tanul, a fiatalok itt laknak, itt fizetnek albérletet, városunkban költik a pénzüket kultúrára, sportra, szórakozásra, vásárlásra, ráadásul magukkal viszik Zalaegerszeg hírét. Nagyon fontos tehát, hogy ezek a hallgatók jól érezzék magukat nálunk, ehhez pedig elengedhetetlen a megfelelő színvonalú rendezvények szervezése számukra. A hallgatói létszám jelentősen növeli a város nappali népességét, erősíti „iskolaközponti funkcióját”. Zalaegerszeg városa lehetőségeihez mérten támogatja a helyi felsőoktatási intézményeket a 2001-ben létrehozott Zalaegerszeg Felsőfokú Oktatásáért Közalapítvány segítségével. A közalapítványt azzal a céllal hívták életre, hogy minden tőle telhető anyagi és szellemi segítséget megadjon a Zalaegerszegen működő felsőoktatási intézmények fejlesztéséhez. A diákok támogatását ösztöndíjrendszer is szolgálja.

2007-ben alakult meg a zalaegerszegi felsőoktatási intézmények hallgatóit támogató Karrier Iroda és Diákcentrum. A hallgatók segítséget kapnak álláskeresésben, diákmunka keresésben, önéletrajz és motivációs levél megírásában, pszichológiai tanácsadást is igénybe vehetnek, s a középiskolásokkal is tartják a kapcsolatot, hiszen a pályaválasztás terén is tudnak tanácsot adni. A hallgatói önkormányzatok, a Zalaegerszegi Egyetemisták Egyesülete, valamint a ZFOK Karrier Iroda és Diákcentrum egyaránt tagjai a Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal szervezetének.

VI. Önkormányzati támogatások

Önként vállalt támogatási forma a „Befektetés a jövőbe” Zalaegerszegi Felsőoktatási ösztöndíj, amelynek műszaki és egyéb városi komponense is a zalaegerszegi lakos és egyben zalaegerszegi felsőoktatásban tanuló nappali tagozatos hallgatókat támogatja, míg a tanulmányi ösztöndíjra intézménytől függetlenül bárki pályázhat, aki nappali tagozatos jogviszonnyal rendelkezik és az önkormányzati rendelet által előírt feltételeknek megfelel. A cél a helyi felsőoktatás népszerűsítése és erősítése, valamint a kiemelkedő teljesítmények elismerése. Az ösztöndíjakat nagyságrendben 250 fő körüli létszám veszi igénybe, a műszaki ösztöndíj havi 12 000.-Ft/fő, a városi és a tanulmányi ösztöndíj összege 5 000.-Ft/hó/fő.

A Bursa Hungarica szociális alapú ösztöndíj, a pécsi kollégiumi férőhelyek biztosítása szociális alapon szintén a tehetséges diákok megsegítését célozza.

A középfokú szakképzési ösztöndíjjal az önkormányzat a hiányszakmákban tanuló fiatalokat támogatja. A művészeti ösztöndíj a különféle művészeti ágakban jeleskedő zalaegerszegi fiatalok támogatását szolgálja.

A „Nemzedékek kézfogása” programot, a „Fiatal családok otthona” projektet ugyancsak az ifjúságról való gondoskodás szándéka hívta életre.

VI/1. Az önkormányzat saját szerepének meghatározása, a felelősség kérdése

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló (2011. évi CLXXXIX. törvény) önkormányzati feladat és hatáskörökről szóló II. fejezete 13.§ (1) bekezdése a kötelezően ellátandó feladatok között nevesíti az ifjúsági feladatokat, amely mindenképpen nagy mérföldkő és további felelősséget is ró a helyi önkormányzatokra az ellátandó feladatok, és a finanszírozás tekintetében egyaránt.

- Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint a helyi településpolitika legitim letéteményese tudatában van felelősségének a felnövekvő ifjúság életkörülményeit, esélyeit, jövőképét illetően, feladatának tekinti az ifjúság helyzetének javítását, társadalmi integrációjuk elősegítését, a város népességmegtartó erejének növelését.
- Az önkormányzat fiatalokat érintő döntései és intézkedései kihatnak az oktatás/képzés, egészségügy, mentálhigiéné, szociális szükségletek, közbiztonság, közlekedésbiztonság, a pályaválasztás, munkavállalás, a kulturális élet, a sport és szabadidős lehetőségek, valamint az érdekérvényesítés, érdekképviselés, közösségi lét és nemzetközi kapcsolatok területére.

VII. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Ifjúsági Cselekvési Terve 2022-2026.

A cselekvési terv helyzetelemzése és helyzetfeltárása során megállapítható, hogy a területek sajátosságaiból adódóan eltérő erősségek és hiányok mutatkoznak, azonban néhány ifjúság szakmai alapelveiben, fejlesztési prioritásiban egyetértenek.

Az általános ifjúságpolitikai célkitűzések érintik az egészségügy, a szociálpolitika, az oktatás/képzés, a kulturális irányítás, a sport, az igazgatás, a jog, a gyermekjóléti intézkedések, a gyámügyi igazgatási hatósági tevékenység, a foglalkoztatáspolitikai szakterületeit. Mindezek kötelező önkormányzati és részben állami feladatai a hatályos törvényekben, rendeletekben és helyi jogszabályokban vannak rögzítve, s végrehajtásukról, az ellenőrzés rendszeréről és módszereiről ugyancsak jogi garanciák rendelkeznek.

- Az egyes szakterületeket az ifjúsági koncepció elemei részleteiben nem taglalják, a megoldások és a megoldási javaslatok számos ponton összeérnek.
- A fiatalokkal való foglalkozás hosszú távú befektetés, nem hoz azonnali eredményt.
- A cselekvési tervben kitűzött feladatok megvalósításába be kell vonni a fiatalokkal foglalkozó szervezeteket, intézményeket, fiatalok közösségeit, szakmai koordinációs testületeket, így egyrészt megvalósul egyfajta társadalmi kontrol, valamint a civil terület lehetőségei aktivizálódhatnak. Ezek különböző szintereken valósulhatnak meg: együttműködés, feladatátadás, fórumok, erkölcsi anyagi támogatás, közös tervezés, építve a partnerségre.
- Törekedni kell a fogyatékosággal élő fiatalok bevonására, egyenlő esélyű hozzáférésük biztosítására.

Intézkedések	Eszközök	Intézkedés célja/ Módszerek	Partnerek
<p>Az ifjúsági korosztály életkörülményeinek javítására hozott korábbi önkormányzati döntések, intézkedések további biztosítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bursa Hungarica ösztöndíj • kollégiumi férőhelyek biztosítása Pécssett • Befektetés a jövőbe ösztöndíj • „Nemzedékek kézfogása” program • „Fiatal családok otthona” projekt 	<ul style="list-style-type: none"> • A fiatalok ambicionálása tanulmányaik minél jobb eredménnyel történő folytatására • A nehezebb sorsú, tehetséges diákok felkarolása, az otthonteremtés támogatása • A visszatérés, a város vonzerejének növelése a fiatalok körében • A fiatalok otthonteremtésének és családalapításának támogatása 	<p>Zalaegerszeg MJV Önkormányzata</p>
<p>Az egészségfejlesztő tevékenység kiterjesztése, egészségügyi alapú esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Iskolai védőnők • Küzdelem a drogfogyasztás ellen • egészséges táplálkozás tudatosítása • Fogászati prevenció • Ifjúságvédelmi felelősök • Az egyházak és a civil szervezetek bevonása az ifjúságvédelmi tevékenységbe 	<ul style="list-style-type: none"> • Sport és szabadidős programok kínálatának szélesítése • Pozitív és negatív alternatívák bemutatásával az egészséges és szenvedélyek nélküli életvitel igényének és mindennapivá válásának kiépítése már óvodáskortól • A kábítószer kereslet és kínálat, alkoholfogyasztás, dohányzás csökkentése, komplex prevenció programok • A hátrányos helyzetű és a szegénységben élő tanulók felkutatása, részükre segítségnyújtás • Együttműködés a kisebbségek szervezeteivel 	<p>ZMJV Önkormányzata, Drogambulancia, köznevelési intézmények, ifjúságvédelmi felelősök, iskolafogászat, Kábítószer Egyeztető Fórum, rendőrség, Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal, Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ, Zalaegerszegi Egészségügyi Alapellátási Intézmény, média</p>
<p>A gyermek- és ifjúságvédelmi jelzőrendszer erősítése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ifjúságvédelmi felelősök foglalkoztatása minden köznevelési intézményben • adatbázis frissítése • kapcsolattartás • Az intézmények és az egészségügyi - 	<ul style="list-style-type: none"> • A diákönkormányzat és a kortárs-segítők bevonása a rendszerbe, a célt szolgáló képzésük erősítése • A szociális munka iskolán belüli biztosítása • Utcai, lakótelepi szolgálat • Ifjúságvédelmi őrző 	<p>Zalaegerszeg MJV Önkormányzata, Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ</p>

	szociálhátterrendszer közti kommunikáció erősítése		
Mentálhigiénés lelki-segély és drogsegély telefonszolgálat biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> • szakrendelések • gondozóhálózat • iskolai pszichológus • segélytelefon működtetése 	<ul style="list-style-type: none"> • Szakellátások hozzáférhetősége, pszichés, jogi, konfliktuskezelési tanácsadás • A telefonvonalak ismertségének biztosítása • Az anonimitás biztosítása 	Zeg MJV Önkormányzata, Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Kék Vonal lelki-segély telefonszolgálat
Prevenációs tevékenység a drogok használatának visszaszorítása, a baleset- és a bűnmegelőzés, az áldozattá válás területén	<ul style="list-style-type: none"> • A védelem területén működő intézmények, szervezetek koordinálása • A gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozók bevonása a közös munkába • Kortárs-segítők számának növelése, képzése • A bűnmegelőzés érdekében a rendőrség és a polgárőr szervezetek közterületi jelenlétének fokozása • A fiatalok által kedvelt szórakozóhelyek, bevásárlóközpontok ellenőrzése • Kábítószer Egyeztető Fórum pályázatai • A média bevonása 	<ul style="list-style-type: none"> • Preventív programok a középiskolásoknak • A programok kiterjesztése az általános iskolák tanulóira és az óvodás korosztályra is • Zalaegerszeg Drogstratégiája mentén együttműködés a Zalaegerszegi Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal • Sport és egyéb szabadidős programjainak biztosítása a devianciákat hordozó ifjúsági szubkultúrák terjedésének megakadályozására • A megelőző tevékenység eredményessége érdekében a pedagógusok mellett a szülői kör felvilágosítása • A helyi média és a rendőrség együttműködése 	Zalaegerszeg MJV Önkormányzata, Zeg Ifjúsági Kerekasztal Rendőrség, Drogambulancia, Kábítószer Egyeztető Fórum, Zalaegerszegi Család- és Gyermejjóléti Központ, Gyámhivatal, kortárs-segítők, civil szervezetek, egyházak, média
Ifjúságvédelmi kiadványok, portálok, tartalmának fejlesztése, egészségvédő fórumok szervezése	<ul style="list-style-type: none"> • gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök • civil szervezetek • média 	<ul style="list-style-type: none"> • Szóróanyag jellegű tájékoztató füzetek • A tartalmak elektronikus úton történő megjelentetése 	Zeg MJV Önkormányzata, az ifjúságvédelemben érintett intézmények és szervezetek, média
	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres konzultációk, helyzetértékelések 	<ul style="list-style-type: none"> • A kötelező közösségi szolgálat működtetése • A tehetséges fiatalok támogatása 	Zeg MJV Önkormányzata, Zalaegerszegi Tankerület

Az iskolák fenntartóival való együttműködés	<ul style="list-style-type: none"> • Közös programok 	<ul style="list-style-type: none"> • Ösztöndíjak és kollégiumi férőhelyek • Pályaválasztást segítő szolgáltatások 	ZSZC, köznevelési intézmények, ZFOK
A fiatalok munkaerőpiaci aktivitásának növelése	<ul style="list-style-type: none"> • A munkaerő piacra való belépéshez szükséges kompetenciák elsajátítása • Az állásajánlatok terjesztése • Önkéntes munka • Diák munka • Kötelező közösségi szolgálat 	<ul style="list-style-type: none"> • A hiányolt kompetenciák felmérése • A munkáltatók, a Munkaügyi Kirendeltség és az iskolák együttműködése • Pályaválasztási tanácsadás • Munkáltatók által szervezett nyílt napok 	Zeg MJV Önkormányzata, Zalaegerszegi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége, Ifjúsági Kerekasztal, munkáltatók, köznevelési intézmények
A fiatalok kulturális érdeklődésének és aktivitásának növelése	<ul style="list-style-type: none"> • Színházi, bábszínházi előadások, igényes komoly- és könnyűzenei programok, tárlatok • A VMK programjainak igazodása az ifjúság igényeihez • Kulturális rendezvények, vetélkedők, tehetségkutatók a fiatalok részére • A programok összeállításánál a Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat és a zalaegerszegi felsőoktatás hallgatói önkormányzatainak részvétele • A rendezvények ismertségének biztosítása a városban 	<ul style="list-style-type: none"> • A műsorok megjelentetése a város honlapján, közösségi portálokon, diákújságokban, iskolarádiókban, ifjúsági kiadványokban, programajánlóknak, helyi médiákban • A fiatalok véleményének kikérése a VMK évad-előkészítő munkafázisában • Az intézmények közösségi terei nyitottságának biztosítása ifjúsági rendezvények céljára • A peremkerületi közösségi házak programjai kapjanak nagyobb nyilvánosságot • Ifjúsági kulturális rendezvények továbbvitele, pl. ZEGASZTÁR, Zalaegerszegi Gyermekkoros Fesztivál és Verseny • A Városi Diákönkormányzat, a Zalaegerszegi Egyetemisták Egyesülete, a zalaegerszegi felsőoktatás hallgatói önkormányzatai, civil ifjúsági szervezetek által meghirdetett rendezvények, az önálló ifjúsági kezdeményezések felkarolása és támogatása • Önálló költségvetési sorokon, pályázati források megszerzésével és szponzorok bevonásával is támogatni kell a programok finanszírozását 	Zalaegerszeg MJV Polgármesteri Hivatal Humánigazgatási Osztály Kulturális és köznevelési intézmények Koordináció: ifjúsági irodák, ifjúsági szakreferens Városi Diákönkormányzat Ifjúsági Kerekasztal a zalaegerszegi felsőoktatás hallgatói önkormányzatai Zalaegerszegi Karrier Iroda és Diákcentrum

			média
Diáksport, szabadidősport fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • A rendszeresen sportolók arányának és a sporttal töltött idő mennyiségének növelése az ifjúság egészségének megőrzése és az egészségfejlesztés érdekében • Létesítményhasználat támogatása • Iskolák támogatása sportpályáik, tornatermek nyitottá tételéért • Az egyesületek, LSC-k, civil szervezetek szerepének fokozása a szabadidősport, a rekreációs sporttevékenységek területén • Szponzorok és befektetők bevonása a szabadidősport fejlesztésébe • A természeti adottságok jobb kihasználása • A diáksport, az utánpótlás-nevelés támogatása • Extrém-sport területeinek további fejlesztése • Pályázati lehetőségek kihasználása 	<ul style="list-style-type: none"> • A sport pozitívumainak hangsúlyozása: egészségesebb élet, jó közérzet, nagyobb teherbíró képesség, élmény és szórakozás, közösségépítő hatás • A meglévő sportlétesítmények hatékonyabb kihasználása, iskolai sportlétesítmények nyitottá tétele az ifjúsági szabadidősport számára • A fiatalok számára szervezett sportprogramok és vetélkedők célcsoportok (óvodás, kisiskolás, közös családi, középiskolás) szerinti lebontása • Az LSC-k szabadidősport bázissá válásának szorgalmazása • A magán- és civil kezdeményezések felkarolása, az általuk nyújtott tömegsport szegmensek támogatása, közös programokba történő bevonásuk • A sportbefektetések kiemelt támogatása • Vízi sporttelepek kialakítása, kerékpárutak, turistaútvonalak bővítése, tanösvények, pihenőhelyek kialakítása 	<p>Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Humánigazgatási Bizottság</p> <p>Zalaegerszegi Tankerületi Központ</p> <p>Zalaegerszegi Szakképzési Központ</p> <p>sportlétesítmények és köznevelési intézmények</p> <p>sportegyesületek</p> <p>támogatók, szponzorok</p>
A Városi Diákönkormányzat szerepének erősítése	<ul style="list-style-type: none"> • A Diákparlament rendszeres összehívása • A diákönkormányzati választások tervezett lebonyolítása • A mindenkor új Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat programja és tisztségviselői bemutatkozási lehetőségeinek biztosítása 	<ul style="list-style-type: none"> • A diákönkormányzati választásokat megelőző felkészítő tréningek tartása • A Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat és a felnőtt önkormányzat kapcsolatának további erősítése • Az új diákönkormányzatok felkészítése feladatai ellátására előadások, interaktív konzultációk és szituációs gyakorlatok módszerével 	<p>Zalaegerszeg MJV Önkormányzata</p> <p>Zalaegerszeg MJV Önkormányzata Humánigazgatási Osztály</p> <p>Ifjúsági szakreferens</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • a városi honlap és Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat hivatalos honlapjának, a Városi Diákönkormányzat által használt közösségi oldalak fiatalokat érintő információinak rendszeres frissítése 	<ul style="list-style-type: none"> • A Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal mentori szerepének megerősítése • Felnőtt ifjúságsegítő tevékenységek folyamatos biztosítása a Városi Diákönkormányzat mellett • A városi honlap és Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat hivatalos honlapján, valamint a közösségi oldalakon található saját csoportfelületek felhasználása a kommunikációra és tájékoztatásra 	<p>Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal</p> <p>A mindenkori Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat</p>
<p>Az ifjúsági önszerveződések támogatása, a civil szervezetek bevonása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nyilvántartás aktualizálása a működő szervezetekről • Szakmai segítség biztosítása • Tájékoztatás nyújtása a pályázható támogatási formákról • Forrásteremtés segítése 	<ul style="list-style-type: none"> • Adatbázisok folyamatos frissítése • Tanácsadás, tájékoztatás • A fiatalokat érintő döntés-előkészítési folyamatoknál igényfelmérés, véleményeztetés • Pályázati tanácsadás 	<p>Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület</p> <p>Ifjúsági Kerekasztal</p> <p>ifjúsági szakreferens</p>
<p>A nemzetközi ifjúsági kapcsolatok erősítése, interkulturális együttműködések és csereprogramok ösztönzése, kapcsolatok ápolása a határon túli magyarsággal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Testvérvárosi kapcsolatok • Hármás –határ közelsége • Intézmények, iskolák és civil szervezetek nemzetközi kapcsolatai • Határon átnyúló magyar – magyar kapcsolatok • Cserekapcsolatok a közös nyelv, kultúra, történelem mentén 	<ul style="list-style-type: none"> • A testvérvárosi és egyéb intézményi kapcsolatok terén a nyelvtanulás mellett az ifjúsági kulturális, művészeti, sport és tudományos együttműködések erősítése • Közös táborok, rendezvények szervezése, a határon túl élő magyar fiatalok életének, problémáinak megismerése • A magyarságtudat, a hazához, szülőföldhöz való kötődés erősítése 	<p>Zeg MJV Önkormányzata</p> <p>Ifjúsági Kerekasztal</p> <p>Civil szervezetek,</p> <p>Testvérvárosok oktatási intézményei</p>
<p>Információk az uniós pályázati lehetőségekről</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tájékoztató előadások • Pályázatfigyelés • Pályázatokat összesítő honlapok • Pályázati képzések • Koordináció 	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati író tréningek meghirdetése • Az Ifjúsági Kerekasztal szervezetén belül pályázatfigyelő és író munkacsoport • A benyújtani kívánt pályázatok koordinációja • Az önrészekhez forrásteremtés elősegítése 	<p>Zeg MJV Önkormányzata,</p> <p>Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület,</p> <p>Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal</p>

VIII. Ifjúsági és ifjúsággal foglalkozó intézmények, egyesületek, civil szervezetek

Intézmény, szervezet neve	Címe	e-mail címe
Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata	8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19.	info@zalaegerszeg.hu
Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ	8900 Zalaegerszeg, Apáczai Cs. J. tér 5.	zsolnai.judit@zegcsgyk.hu
Zalaegerszegi Tankerületi Központ	8900 Zalaegerszeg, Bíró M. u.38.	attila.kajari@kk.gov.hu
Zalaegerszegi Szakképzési Centrum	8900 Zalaegerszeg, Kinizsi P. u. 74.	info@szakkepzo.hu
Zalaegerszegi Városi Diákönkormányzat	8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19.	zalaegerszegi.vdok@gmail.com
Zalaegerszeg Felsőfokú Oktatásért Közalapítvány	8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19.	zfok@zalaegerszeg.hu
Zalaegerszegi Egyetemisták Egyesülete	8900 Zalaegerszeg, Gasparich M. u. 18/a.	nemeth.gabor.info@gmail.com
Zalaegerszegi Fiatalok Egyesülete	8900 Zalaegerszeg, Tüttössy út 7. 3//17.	zalaegerszegifiatalok@gmail.com
Keresztury Dezső Városi Művelődési Központ	8900 Zalaegerszeg Landorhegyi u. 21.	keresztury.igazgato@gmail.com
Nagycsaládosok Zalaegerszegi Egyesülete	8900 Zalaegerszeg, Balatoni u. 3.	keresztanci@gmail.com
Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület	8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. u.1 47-51.	info@zalacivil.hu
Zala Megyei Rendőrfőkapitányság	8900 Zalaegerszeg, Balatoni u. 4.	zalamrfk@zala.polic.hu
Zalai Bűnmegelőzési Kortárssegítő Klub	8900 Zalaegerszeg, Gazdasági u. 38.	major.zsolt8@gmail.com
Kiút Drogellenes Alapítvány	8900 Zalaegerszeg, Hóvirág u. 8/A.	csoborlujza@gmail.com
Zala Megyei Szent Rafael Kórház Drogambulancia	8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 46-48.	drogambulancia@zmkorhaz.hu
Zalaegerszeg Járási Egészségfejlesztési Iroda	8900 Zalaegerszeg, Kossuth Lajos utca 41-57.	efizeg@zmkorhaz.hu

IX. Befejezés

A települési ifjúsági munka elképzelhetetlen az önkormányzat aktív közreműködése, koordináló és támogató részvétele nélkül, hiszen az adott településre vonatkozó meghatározó döntések az önkormányzatoknál születnek, ugyanakkor nem célszerű az ifjúságról megkérdezésük, szükségleteik, véleményük ismerete nélkül dönteni, mivel kellő információk hiányában ritkán születnek jó döntések. Az önkormányzat felelősségvállalásában prioritást élveznek a jogszabályok erejével biztosított, kötelezően ellátandó önkormányzati feladatok, amelyek közül eddig is számos érintette a fiatal korosztály igényeit, s amelyek közé az önkormányzati törvény erejénél fogva mára maguk az ifjúsági feladatok is felkerültek. Az önkormányzat szerepe, azon túl, hogy működteti mindazokat az intézményeket, amelyekkel a gyermekek és fiatalok életük, tanulmányaik során kapcsolatba kerülnek, elsősorban igazgatási, koordinációs, finanszírozó, támogató jellegű az ifjúsági munka területén.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata a város gyermek- és fiatal népessége érdekében hozott eddigi döntéseit, ifjúságtámogató vívmányait megtartja.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város ifjúsági koncepciója rögzíti mindazokat az elveket, döntési irányvonalakat, célokat, feladatokat és együttműködési alternatívákat, amelyek a városvezetés, a képviselőtestület ifjúságpolitikáját meghatározzák.

Városunkban az integráció elve mentén be kell vonni a fiatalokat a helyi döntések előkészítésébe és azok végrehajtásába, a jelen koncepció megalkotása ezt a célt is szolgálja.

Az önkormányzat önmagában ugyanakkor nem képes átfogni a komplex területet, a kötelező alapfeladatok ellátása mellett elsősorban koordinációs, kapcsolattartó és támogató szerepet vállalhat fel a helyi társadalom, az ifjúsággal foglalkozó szakmák, a civilek és maguk a fiatalok szervezetei között.

Az önkormányzat az ifjúsági szakterületen úgy kíván megjelenni, mint a civil társadalom partnere a következő elvek mentén:

- nyitott, szolgáltató típusú önkormányzati igazgatás
- többcsatornás finanszírozás
- folyamatos monitoring
- jól strukturált, egymás közt is egyeztető helyi ifjúsági szféra
- együttműködés és partnerség